

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.005.02.2022

**Pan
Piotr Majchrzak
Prezes Zarządu
Clean Carbon Sp. z o.o.**

ul. Ignacego Mościckiego 1
24-110 Puławy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/22/073 Rozwój nowych pomysłów biznesowych dofinansowanych
z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Clean Carbon Sp. z o.o. w Puławach, ul. Ignacego Mościckiego 1, 24-110 Puławy (dalej: Beneficjent lub Spółka).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Majchrzak, Prezes Zarządu Spółki ¹ od 18 marca 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja projektów Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 z zakresu platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych. 2. Trwałość projektu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2014-2022 (I kwartał). Dla realizacji celów kontroli zostały wykorzystane dane i dokumenty z okresu późniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	1. Iwona Pacwa, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/70/2022 z 16 maja 2022 r. 2. Katarzyna Osiak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/41/2022 z 22 marca 2022 r.

(akta kontroli str. 1-4)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Beneficjent nie realizował zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym projektu pn. „Wdrożenie na rynek innowacyjnej instalacji LCC PWPP (Long Carbon Chains Plastic Waste Processing Plant) przeznaczonej do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych o długich łańcuchach węglowych” (dalej: Projekt).

Zaprzestano realizacji Projektu i tym samym nie osiągnięto celu i wskaźników wskazanych we wniosku o jego dofinansowanie. Wbrew zobowiązaniu wynikającemu z umowy o dofinansowanie Beneficjent nie składał wniosków o płatność, nie rozliczył otrzymanej w listopadzie 2020 r. zaliczki na realizację Projektu, a także nie informował niezwłocznie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości⁴ o problemach w realizacji umowy oraz nie odpowiadał na jej wezwania do przedłożenia dokumentów dotyczących Projektu.

¹ Dalej: Prezes Zarządu.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: PARP, Instytucja Pośrednicząca lub IP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

1. Realizacja projektów Programu Operacyjnego Polska Wschodnia na lata 2014-2020 z zakresu platform startowych dla nowych pomysłów biznesowych

Opis stanu faktycznego

1.1. Spółka realizowała Projekt w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020, Osi priorytetowej 1: Przedsiębiorcza Polska Wschodnia, Działania 1.1. Platformy startowe dla nowych pomysłów, Poddziałania 1.1.2. Rozwój startupów w Polsce Wschodniej.

Umowa o dofinansowanie nr POPW.01.01.02-06-0007/20-00⁶ z PARP została podpisana 28 lipca 2020 r. Wartość Projektu wyniosła 1709,3 tys. zł, wydatków kwalifikowalnych - 1176,3 tys. zł, natomiast dofinansowania nie więcej niż 999,9 tys. zł, tj. w kwocie nieprzekraczającej 85% wydatków kwalifikowalnych.

Zakres rzeczowy Projektu obejmował zadania:

- nr 1 - zakup środków trwałych niezbędnych do uruchomienia produkcji,
- nr 2 - przeprowadzenie prac rozwojowych związanych z opracowaniem docelowej wersji handlowej urządzenia,
- nr 3 - zbudowanie i przetestowanie demonstratora technologicznego instalacji w wersji kontenerowej,
- nr 4 - koszty pośrednie.

Zadania nr: 1, 2 i 4 miały być realizowane od 1 sierpnia 2020 r. do odpowiednio 28 lutego, 30 kwietnia i 30 listopada 2021 r., natomiast zadanie nr 3 od 1 maja do 30 listopada 2021 r.

Realizacja Projektu nie została jednak zakończona, a wniosek o płatność nie został sporządzony. Według wyjaśnień Prezesa, Spółka nie zamierza kontynuować realizacji Projektu.

(akta kontroli str. 6-36, 386-419, 468-471, 475-477)

1.2. Wniosek o dofinansowanie Projektu dotyczył uruchomienia produkcji innowacyjnej instalacji do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych. Celem Projektu było wdrożenie do seryjnej produkcji kontenerowej instalacji przeznaczonej do przetwarzania odpadów poliolefin, która miała być odpowiedzią na nierozwiązany dotychczas problem zanieczyszczenia środowiska tworzywami sztucznymi. Planowane w ramach Projektu urządzenie miało efektywnie przetworzyć odpady, zwłaszcza zanieczyszczone i zadrukowane nienadające się do recyklingu materiałowego, w wysokokaloryczne paliwo w postaci węgla syntetycznego DEPOL40.

Rezultat Projektu dedykowano podmiotom zajmującym się przetwarzaniem odpadów komunalnych oraz przemysłowych. Opracowana technologia miała pozwolić użytkownikom końcowym osiągnąć znaczące korzyści ekonomiczne oraz operacyjne, w tym umożliwić zwiększenie spektrum możliwych do przetworzenia odpadów obniżając tym samym ilość odpadów deponowanych na składowiskach. W ramach Projektu zaplanowano przeprowadzenie prac rozwojowych oraz budowę

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dalej: umowa o dofinansowanie, umowa.

demonstratora kontenerowej instalacji w oparciu o opracowany i przetestowany dotychczas prototyp.

Efektom Projektu miało być wdrożenie na rynek instalacji do przetwarzania odpadów oraz utworzenie nowych, wysokojakościowych miejsc pracy w Polsce Wschodniej.

(akta kontroli str. 386-419)

1.3. Według wniosku o dofinansowanie (do kontroli nie przedłożono dokumentacji źródłowej) koszty zakupu środków trwałych, tj. m.in. wiertarek, piły taśmowej, spawarek, szlifierek oraz koszty prototypu (na które składały się koszty zakupu wszystkich niezbędnych części) zostały oszacowane na podstawie najkorzystniejszych ofert cenowych uzyskanych w drodze rozpoznania cenowego rynku (wysłania zapytania ofertowego do trzech potencjalnych dostawców), zaś koszty wynagrodzeń zespołu projektowego na podstawie danych rynkowych o poziomie wynagrodzeń dla porównywalnych stanowisk w Polsce Wschodniej.

(akta kontroli str. 386-419)

1.4. Wniosek o dofinansowanie Beneficjent złożył 31 stycznia 2020 r. Zawierał on wszystkie wymagane przez IP załączniki, przy czym uzupełnienia wymagała część II: Wnioskodawca (Informacje ogólne) - w zakresie adresu strony www oraz sekcja XIV załącznik Raport z inkubacji - w zakresie podpisu osoby właściwej do reprezentacji. W związku z oceną merytoryczną wniosku przeprowadzoną przez Panel ekspertów dwukrotnie wzywano Beneficjenta do złożenia uzupełnienia wniosku o informacje w zakresie m.in. innowacyjności produktu, uzasadnienia biznesowego, zasobów i partnerów, finansów przedsiębiorstwa, wydatków w ramach Projektu, zapewnienia przez wnioskodawcę wymaganego wkładu własnego, wskaźników Projektu. Uzupełnienie wniosku o dofinansowanie nastąpiło w terminach wskazanych przez IP.

Pismem z 1 czerwca 2020 r. PARP poinformowała Spółkę o wyborze Projektu do dofinansowania, a umowa została podpisana 28 lipca 2020 r.

(akta kontroli str. 386-419, 425-437)

1.5. W Spółce nie przeprowadzono postępowań o udzielenie zamówień publicznych na realizację zadań wskazanych w Projekcie.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że postępowania były przygotowane, ale nie zostały wszczęte ze względu na niezłożenie wniosku patentowego.

(akta kontroli str. 475-477)

1.6. Realizacja Projektu nie przebiegała zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Spółka złożyła dwa wnioski o płatność:

– za okres od 1 sierpnia do 16 września 2020 r. - o zaliczkę na realizację Projektu w kwocie 399,9 tys. zł. Wniosek został zatwierdzony, a zaliczka wypłynęła na konto Spółki 2 listopada 2020 r.,

– za okres od 17 września do 23 października 2020 r. - wniosek sprawozdawczy.

Beneficjent nie złożył kolejnych wniosków o płatność, tym samym nie wykazał wydatków stanowiących rozliczenie przyznanej zaliczki.

Dokumentacja Projektu nie zawierała informacji na temat postępu rzeczowego w jego realizacji oraz - z wyjątkiem pisma sporządzonego w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych - korespondencji z PARP wskazującej na problemy Spółki mogące skutkować niewywiązaniem się z zobowiązań zawartych w umowie o dofinansowanie, co szerzej zostało opisane sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 342-361)

W związku z brakiem realizacji umowy o dofinansowanie, PARP skierowała do Prezesa Zarządu pismo (z dnia 26 października 2021 r.) wzywające do złożenia

wniosku o płatność rozliczającego przekazaną zaliczkę oraz potwierdzenia postępu w realizacji Projektu, zgodnie z terminami określonymi w harmonogramie rzeczowo-finansowym (w szczególności realizacji zadania, o którym mowa w § 2 ust. 8 umowy odnoszącego się do zakupu środków trwałych niezbędnych do uruchomienia produkcji, który powinien nastąpić w terminie określonym w harmonogramie rzeczowo-finansowym nie później jednak niż w połowie okresu kwalifikowalności wydatków Projektu, tj. od 1 sierpnia 2020 r. do 30 listopada 2021 r.) w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od otrzymania pisma. Kolejne pismo PARP w przedmiotowej sprawie z 2 grudnia 2021 r. stanowiło ostateczne wezwanie do realizacji wskazanych wyżej zapisów umowy. Podobnie jak poprzednie zawierało informację, że niezłożenie wniosku o płatność w wymaganym terminie stanowi naruszenie umowy i może być podstawą do jej rozwiązania.

Wbrew obowiązki wynikającemu z § 14 ust. 2 pkt. 4 umowy o dofinansowanie, Spółka nie odpowiedziała na wezwania IP. Ustalenia w powyższym zakresie opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 420-424)

W okresie objętym kontrolą Projekt nie był realizowany na terytorium makroregionu Polski Wschodniej.

Pomimo wskazania we wniosku o dofinansowanie oraz w umowach o pracę zawartych z pracownikami, że miejscem jego realizacji, tym samym świadczenia pracy będą Puławy ul. Ignacego Mościckiego 1, to faktycznie Spółka nie prowadziła działalności pod tym adresem. Korzystała jedynie z usług wirtualnego biura na podstawie umowy z 19 marca 2020 r., wypowiedzianej 30 lipca 2021 r. przez Puławski Park Naukowo-Technologiczny Sp. z o.o. - w związku z zaleganiem z płatnością opłat.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że w początkowym okresie realizacji Projektu, na etapie składania wniosku o ochronę patentową nie było potrzeby wynajmowania hali w miejscu realizacji Projektu. Wskazał, że wirtualne biuro było najlepszym rozwiązaniem. Pracownicy świadczyli pracę w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie znajdował się prototyp urządzenia, którym miał zostać przeniesiony do Puław. Docelowo w Puławach miała być realizowana budowa urządzenia.

(akta kontroli str. 282-287, 386-419, 438-466, 475-478)

1.7. Według przedłożonej do kontroli dokumentacji finansowo-księgowej, dotyczącej realizacji Projektu, Spółka ponosiła, w szczególności: koszty wynagrodzeń (wynikające z umów o pracę zawartych 1 sierpnia 2020 r. z trzema specjalistami zatrudnionymi w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak wynika ze świadectw pracy ww. zatrudnienie trwało do 30 kwietnia 2021 r., tj. przez okres dziewięciu miesięcy) oraz obsługi prawnej, usługi prowadzenia rozliczenia Projektu i usługi wirtualnego biura.

Na dzień 31 maja 2022 r. saldo rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi zaliczki na realizację Projektu wyniosło 220,9 tys. zł. Wypłaty z tego konta – w łącznej kwocie 179,2 tys. zł⁸ dotyczyły głównie: refundacji kosztów wynagrodzenia za sierpień – listopad 2020 r. (99,5 tys. zł), zajęć komorniczych z rachunku (60,9 tys. zł, w tym na rzecz komornika sądowego 33,1 tys. zł i na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych 27,8 tys. zł), obsługi prawnej 18,5 tys. zł oraz opłat za przelewy i prowadzenie rachunku 0,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 264-266, 282-287, 291-296, 372-377)

Z realizacją Projektu były związane wszystkie operacje zaewidencjonowane w jej księgach rachunkowych, co wynikało z celu utworzenia Spółki. Do dnia zakończenia

⁷ Data nie może wykraczać poza końcową datę okresu kwalifikowalności kosztów w ramach POPW tj. 31 grudnia 2023 r.

⁸ Konto, oprócz zaliczki, zostało zasilone kwotą 112 zł.

czynności kontrolnych, Spółka nie przedłożyła żadnego wniosku o płatność zawierającego wskazanie wydatków poniesionych w związku z realizacją Projektu. Mając na uwadze powyższe NIK odstąpiła od badania dowodów księgowych stanowiących dokumentację Projektu.

(akta kontroli str. 479-480)

Zgodnie z § 15 pkt 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent złożył w IP zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie weksla własnego.

(akta kontroli str. 475-478)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Beneficjent nie wywiązał się z zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie Projektu, tj.:
 - nie zrealizował i nie osiągnął celu Projektu, do czego był zobowiązany na podstawie § 2 ust. 2 pkt 1 przywołanej umowy, w myśl którego Beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z obowiązującymi aktami prawa krajowego i unijnego, a także postanowieniami umowy, w tym: zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu oraz w pełnym zakresie określonym w harmonogramie rzeczowo-finansowym, stanowiącym załącznik do umowy;
 - nie dokonał rozliczenia zaliczki (w wysokości co najmniej 70%) otrzymanej na realizację Projektu pomimo upływu sześciu miesięcy od dnia jej otrzymania, którego konieczność wynikała z § 12 ust. 4 ww. umowy;
 - z naruszeniem § 11 ust. 4 ww. umowy o dofinansowanie nie składał do PARP wniosków o płatność w terminach i na kwoty nie wyższe niż określone w harmonogramie płatności, nie rzadziej niż raz na kwartał. Według § 14 ust. 2 pkt 1 ww. umowy Beneficjent zobowiązuje się do składania do IP wniosków o płatność, w terminach określonych w umowie z wypełnioną częścią sprawozdawczą, a brak wydatków po stronie Beneficjenta nie zwalnia go z obowiązku składania wniosków kwartalnie z wypełnioną częścią dotyczącą przebiegu realizacji Projektu.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że wnioski o płatność nie były składane z powodu braku jego wiedzy merytorycznej odnośnie rozliczania Projektu, zakończenia współpracy z firmą rozliczającą Projekt oraz nadziei, że jego pomysłodawca wywiąże się ze swoich zobowiązań. Wskazał, że Spółka nie wywiązała się z zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie z uwagi na brak dostarczenia przez głównego pomysłodawcę, urzędzeń dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosków patentowych, co było warunkiem uruchomienia Projektu, a prototyp zbudowany przed uzyskaniem dofinansowania został przez ww. wywieziony w nieznanne miejsce. Zauważył, że pandemia Covid-19 utrudniała kontakt osobisty z pomysłodawcą oraz z PARP, która odmówiła bezpośredniego spotkania w sprawie realizacji Projektu.

(akta kontroli str. 6-36, 475-478)

2. Z naruszeniem § 14 ust. 2 pkt 2 umowy o dofinansowanie Beneficjent nie informował niezwłocznie IP o zmianach w realizacji Projektu, zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania jego realizacji, nie odpowiedział też na jej wezwania do złożenia wniosku o płatność oraz potwierdzenia postępu w realizacji Projektu, do czego był zobowiązany na podstawie z § 14 ust. 2 pkt 4 ww. umowy.

Pismo Prezesa Zarządu⁹ informujące o niepowodzeniu w realizacji Projektu wpłynęło do PARP 20 kwietnia 2022 r., tj. w trakcie kontroli NIK i po upływie

⁹ Z 12 kwietnia 2022 r.

ponad 11 miesięcy od rozwiązania stosunku pracy z pomysłodawcami Projektu. W ww. piśmie Prezes wskazał, że pomimo wielomiesięcznych starań nie udało się Zarządowi Spółki uzyskać od pomysłodawców urządzenia dokumentacji niezbędnej do uzyskania wpisów patentowych dotyczących zbudowanej testowo instalacji, co w oczywisty sposób uniemożliwiło wykonanie podstawowych zobowiązań Spółki wynikających z umowy o dofinansowanie. Zauważył, że Spółka nie posiada istotnych zobowiązań niemniej jednak Zarząd nie widzi możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę i rozważa podjęcie decyzji o jej likwidacji.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że podejmowane próby kontaktu telefonicznego z PARP - mające na celu uzyskanie informacji jak zakończyć Projekt w sytuacji, gdy nie jest możliwe zrealizowanie jego założeń - kończyły się niepowodzeniem. W kwestii braku odpowiedzi na wezwania IP wskazał, że w związku z brakiem dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku patentowego, co było warunkiem uruchomienia Projektu, na etapie otrzymania wezwań od IP analizowano scenariusz zakończenia działalności Spółki.

(akta kontroli str. 6-36, 424, 475-478)

OCENA CZĄSTKOWA

Beneficjent nie osiągnął celu i nie zrealizował Projektu. Nie dopełnił również wynikających z umowy o dofinansowanie obowiązków wobec IP w zakresie rozliczeń finansowych, sprawozdawczości, informowania o postępach lub problemach w jego realizacji oraz nie odpowiedział na wezwania PARP do przekazania dokumentów dotyczących Projektu.

OBSZAR

2. Trwałość projektu

Opis stanu faktycznego

W związku z zaprzestaniem realizacji Projektu przez Spółkę, a tym samym nieosiągnięcia jego celu oraz wskaźników produktu i rezultatu, obszar „Trwałość projektu” nie stanowił przedmiotu kontroli NIK.

IV. Wniosek

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

Złożenie do PARP wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę zgodnie z § 12 ust. 5 umowy o dofinansowanie Projektu.

NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 27 czerwca 2022 r.

Kontrolerzy:
Iwona Pacwa
Główny specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
podpis

.....
podpis

Katarzyna Osiak
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis